

Fremsat den 10. februar 2022 af Sikandar Siddique (FG), Uffe Elbæk (FG) og Susanne Zimmer (FG)

Forslag til folketingsbeslutning om lydoptagelse af interviews i asylsager

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2022 at sikre den nødvendige hjemmel og praksisændring, så der altid sker lydoptagelse af myndighedernes interviews i asylsager, og at det kan bruges i sagsbehandlingen. Et krav om lydoptagelser vil sikre, at processen bliver mere transparent og give bedre dokumentation for sagsbehandlere, advokater, asylansøgere og tolke.

Bemærkninger til forslaget

Frie Grønne ønsker at gøre det til fast praksis hos myndighederne at optage interviews med asylansøgere og bruge disse optagelser i den efterfølgende asylsagsbehandling. Lydoptagelser af samtalerne vil både gøre sagsforløbet lettere for asylansøgeren og for sagsbehandleren, da man derved lettere kan fastlægge kronologien i et sagsforløb.

Lydoptagelser har mange fordele

Der er mange fordele ved at indføre lydoptagelser af interviews i asylsager. Blandt fordelene kan fremhæves, at advokaten kan bruge lydoptagelserne i Flygtningenævnet ved at gå tilbage og kontrollere oversættelsen og klarlægge misforståelser. Derudover vil både tolk og sagsbehandler være mere opmærksomme på at udføre deres arbejde korrekt.

Rent teknisk vil det ikke udgøre noget problem at optage en interviewsamtale og fortroligt arkivere lydfilen på den pågældende sag. For at det ikke skal blive for tidskrævende at kontrollere, om referatet afspejler optagelsen, er det dog nødvendigt at lægge tidskoder ind, som passer med referatet. Lydoptagelserne vil derudover kræve et tilpasset og mere struktureret spørgeskema hos Udlændingestyrelsen i sagsbehandlingen.

I Frankrig er lydoptagelser lovpligtige og bruges juridisk ved appelsager i tilfælde af afslag. Kontroloversættelser kan man slippe for, hvis man lydoptager (med tidskoder indlagt) og gør mere ud af, at ansøger selv kan henvende sig med eventuelle rettelser/tilføjelser dagen efter.

En anden fordel ved lydoptagelser er, at det vil stille analogier mere lige med andre ansøgere end den nuværende procedure med et skriftligt asylskema.

I dag er der ikke reel mulighed for lydoptagelser

Muligheden for at bruge lydoptagelser i asylsager findes reelt ikke i dag. Ifølge Udlændingestyrelsens asylchef, Anders Dorph, må ansøger gerne optage sine egne interviews. Flere ansøgere har dog fortalt, at de ikke har fået lov til det af den konkrete sagsbehandler (»Velbegrundet frygt – om troværdighed og risiko i asylsager«, Michala Clante Bendixen, Refugees Welcome, 2020).

Et eksempel, der kan fremhæves, er en sag fra Iran om et tvangsægteskab. Her havde den kvindelige ansøger selv optaget et sagsinterview på sin mobil. Styrelsen gav kvinden afslag, men hendes advokat fik senere oversat lydoptagelsen og afspillede et stykke af denne under det efterfølgende nævnsmøde. Det fremgik af lydoptagelsen, at ansøgeren sagde en hel del, som ikke var indført i referatet, bl.a. en væsentlig oplysning vedrørende asylmotivet. Flygtningenævnet skrev i tilladelsen, at man havde lagt vægt på afspilningen af lydoptagelsen.

Når en lydoptagelse kan have så afgørende betydning i en konkret sag, må man insistere på at få lydoptagelser indført helt konsekvent.

I dag gennemføres der en kontroloversættelse i slutningen af interviews i Udlændingestyrelsen. Denne kontroloversættelse kan efter forslagsstillernes opfattelse ikke opfattes som en tilstrækkelig og pålidelig kontrol. Der er derfor behov for at indføre lydoptagelser for at sikre dette.

Ekspertes efterspørger lydoptagelser

En række eksperter på udlændingeområdet har kritiseret Danmarks manglende brug af lydoptagelser i asylsager.

Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Dansk Flygtningehjælp og Refugees Welcome har i flere ombæringers anbefalet, at der foretages digitale lydoptagelser af alle interviews, som kan bruges til at kontrollere eventuelle fejl og misforståelser efterfølgende. Dette vil også gøre sagsbehandlere mere opmærksomme på egne optrædener og måder at formulere spørgsmål på.

Asylchef i Dansk Flygtningehjælp, Eva Singer, er en af dem, der foreslår, at man lydoptager interviews i asylsager:

»Lydoptagelse, det er jo en gammel travet. Jeg forstår simpelthen ikke, at man ikke bare gør det! Der ville være så mange diskussioner, man ville kunne få afsluttet med det samme. Så kunne du jo bare sige "okay, vi spoler lige tilbage og hører hvad der blev sagt", så har vi en anden tolk, og så er den ikke længere.«

Også tidligere sagsbehandlere, advokater, tolke og flygtninge har anbefalet, at man lydoptager interviews. F.eks. udtaler asyladvokat Niels-Erik Hansen:

»Det bedste ville være lydoptagelse. Jeg er stor fan af skema, fordi man kan kontrollere det. En sag, hvor der ikke er udfyldt noget skema og der så er OM-interview og asyl-interview og gen-interview, så er du simpelthen på den. Det kan jo gå helt galt, du får så mange divergenser.«

Også en anonym tolk med mange års erfaring i asylsager udtaler:

»Hvis jeg nu har oversat noget forkert, så oversætter jeg det igen på samme måde under kontrollen – det burde være en anden tolk. Men det er svært, rent praktisk. Derfor vil det være endnu bedre med en lydoptagelse. Ja, jeg synes, at for mange dygtige tolke ville det være et godt bevis på at personen er blevet tolket rigtigt.«

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (FG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lydoptagelse af interviews i asylsager.

(Beslutningsforslag nr. B 88)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.